

SVET JE HRA

MILOŠ FERKO

Vydavateľstvo
Spolku slovenských spisovateľov

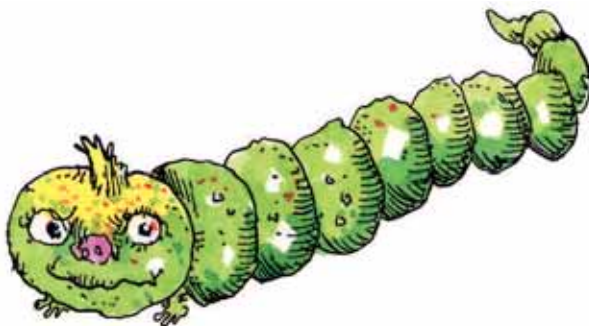
MATSLDA

Miloš Ferko

SVET JE HRA

Ilustroval Martin Kellenberger

© Miloš Ferko 2009

Illustrations © Martin Kellenberger 2009

Cover design © Martin Kellenberger 2009

© Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, spol. s r. o., Bratislava

e-mail: vsst@stonline.sk

<http://www.vsss.sk>

Realizované s finančnou podporou
Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

VYDAVATEĽSTVO
SPOLKU SLOVENSKÝCH SPISOVATEĽOV
spol. s r. o.

Miloš Ferko: Svet je hra
Zodpovedná redaktorka Ingrid Skalická
Ilustrácie Martin Kellenberger
Obálka Martin Kellenberger
Sadzba Hana Fašungová, SHS, spol. s r. o.
Tlač Alfa print
Prvé vydanie
Printed in Slovakia

ISBN 979-80-8061-380-8

I

Marek zvieral v ruke kokosovú tyčinku, knižku a plyšovú opicu. Krčil sa za stánkom, pred ktorým opití fanúšikovia skupiny Svieže tóny vyrevúvali refrén pesničky: „Som svoj, buď môj, len hraj, len ma pobozkaaaj!“ Dve deväťdesiatkilové fanúšičky poskakovali na drevenej dlážke krčmy. Pretekali sa, ktorá z nich ju väčšmi rozvibruje. Výkon merali množstvom piva vyšpláchnutého z opustených pohárov. Vysoko nad stánkami, ktoré ledva-ledva trčali spomedzi hrb odpadkov, obloha začínala blednúť. Zvuky postupne tichli. Tackajúce sa postavy vliezali do stanov, klesali na trávu alebo rovno do kaluží zvratkov. Ako tichla hudba, silnel brechot psov. Keď však predúsvitné šero preťalo zavytie, stiahli chvosty, slabučko zakňučali a zmizli medzi stanmi ticho ako myšky. Marek konečne počul sám seba. Mal zatvorené oči a šepkal si: „Chcem sa stratiť! Chcem sa stratiť!“

Stratiť sa na akcii bolo odjakživa Markovým snom. Zdanlivo na tom nebolo nič ťažké. Fotrík i mamina boli fanúšikmi metalu. Dali sa dokopy na jednom z metalových festivalov. Zúčastnili sa na ďalších. Revali, pili, pritom miesili cestu na Markových súrodencov. Na Marka nemali čas. Túlal sa teda sám pomedzi stánky s občerstvením a suvenírmi. Hľby prázdnych plastických fliaš, strieborné metalistické lebky. Zdalo sa mu, že sa rehocú a šepkajú si: „Zasa si sám, krpec, čo?“ Marek si ich zo všetkých síl nevšímal, netrpezlivo čakal na prestávku v predstavení. Vlasáčov na pódiu nahradil chlapík s pivným bruchom vtačeným do trička s nápisom I love metal. Po boku mu stála žena so zelenou alebo modrou šmuhou okolo očí a neprirodzene červenými ústami. Marek sa nevedel rozhodnúť, či je

upírka, alebo mimozemšťanka. Rozhodne nemohla byť odtiaľto. Ved' sa smiala na úbohých vtípoch chlapa v tričku, ktoré každý poznal. Len čo sa dosmiala, vyhlásili súťaž v pití piva, v jedení párkov alebo o to, kto najhlasnejšie zakričí refrén piesne niektorej metalovej skupiny. Víťazi dostali basu piva, veniec párkov, tričká s nápisom I love metal a cédečká. Potom zavládlo ticho. Blížila sa osudná chvíľa. Žena si odkašľala a nasadila vážny pohľad: „Prosíme všetkých prítomných o pozornosť! Karolko Lomycha sa stratil rodičom! Rodičia, kde ste?! Príďte si po syna! Čaká vás v stánku za hlavným pódiom!“

Marek sa pri vyhlasovaní zakaždým postavil na špičky. Aby lepšie videl. Decám na pódiu nesmierne závidel. Strašne ho štvalo, že si nevedia vážiť dar byť bez rodičov. Opustene, bezradne postávali, čakali na fotrovcov ako na spasenie. Poniectorí dokonca pustili slzičku. Somári. On by... Predovšetkým by netrčal na pódiu, pretože by sa nenahlásil ako stratený. Len by si tak chodil, kade by sa mu zachcelo. Vlastne radšej nie. Lepšie by bolo ticho sedieť tam, kde by sa mu podarilo stratiť. Chodením by sa mohol dostať z miesta, kde sa mu podarilo stratiť, na miesto, kde by ho našli. Problém bol, že zatiaľ ho rodičia našli vždy a všade. Skúsení metalisti pomedzi stánky metalfestu kráčali i poslepiacky.

Niežeby Marek nemal rodičov rád. Bez nich by predsa nebol, a byť je – aspoň občas, keď nepočuť hrmot metalu – celkom fajn. Keby nebol, nemohol by čítať Harryho Pottera, Koralínu, Alicu za zrkadlom a Žabiakove dobrodružstvá.

Markovi bolo už veľmi dlho jasné, že jeho bytie by bez rodičov nebolo možné. Na bociany by v ich prítomnosti neuveril ani slepý a hluchonemý. Boli však strašne otravní. Neúnavne hulákali, smiali sa. Vlastne nie. Oni sa rehotali, pričom sa kvákali za čoraz redšie metalové hára. Hudbu púšťali hlasno a kričali: „Ty kokso, to je špica! Vauuu! Rammstein! Va-va-vauuuu! Jeeee!“ Tancovali po izbe ako vypasené gorily. Tváre umastené od čipsov a hot dogov sa škerili, až z toho Markova obľúbená plyšová opica Matilda dostávala záchvaty epilepsie. Marek ju potom liečil mäťovými cukríkmi. Mala po nich lepkavú papuľku. Keď potom s Ma-

tildou čítali, knižka sa prilepila opici na tvár a poškodila sa. Marka to mrzelo. Sám však čítať nechcel, lebo by sa potom nemal s kým o knihe rozprávať. Knižky si nepožičiaval z knižnice. Nemal totiž dosť peňazí na zaplatenie členského. Využíval teda antikvariát na Jahodovej ulici. Antikvariát patril pánu Baltazárovi. Pán Baltazár mal vysoký klobúk, ktorý volal cylinder, a pod ním hlavu ako koleno. Nosil okuliare a rozprával veľmi potichu. Markovi knižky z antikvariátu požičiaval. Nemohol predsa dopustiť, aby si taký pekný mladý šuhaj ničil oči čítaním v temnom skliepku.

Marek dovtedy v antikvariáte prečítal mnoho zaujímavých príbehov. Mrzelo ho však, že sa musí ponáhľať. On by si chcel knižky vychutnávať. Dotýkať sa strán, prehŕňať sa v nich. A niektoré i vlastniť. Lenže vlastnil len opicu Matildu. Aj to iba preto, že bola maskotom ktoréhosi z dávnominulých metalových festivalov. Markovi sa ušla ako chybný výrobok. Pôvodne mala po stlačení brucha zaštebotať: „Nech žije metal!“ Namiesto toho len čosi zachrčala, takže ju fotrík naštvane šmaril do kúta. Bol by ju i rozdupal, ibaže sa pošmykol na paradajke, čo vypadla zo včerajšieho cheesburgera. Kým vstal, na Matildu, ktorá ešte nevedela, že bude Matildou, načisto zabudol. Mozog mal zasa vypratý dočista dočista. Pravdu povediac, mozog bol jedinou čistou súčasťou fotríka i bytu. V miestnostiach neboli pavučiny len preto, lebo pavúky sa nemohli dívať, ako sú ich výtvary zanášané zvyškami čipsov a špakmi. Navyše, keď ulovili a zjedli čipsami prežratú muchu, dostali koliku. Tak si jedného dňa zbalili batôžky a odišli. Potom, pravdaže, v domácnosti pribudlo múch. Hemžili sa medzi odrobinkami na dlážke i stenách. Vypasené, spokojné, krotké. Vedeli, že v byte existujú len dve zakázané oblasti – obrazovka televízora a reproduktory. Všade inde mohli slobodne liezť. Tmolili sa pomedzi fotríkove a maminine prsty i v miskách s čipsami. Rodičia rokmi nadobudli takú prax, že chrúmc v rytme metalu NIKDY neuchopili muchu, ale čips. Hoci muchy boli často v miske v prevahe. Stávalo sa, že sa tak prežrali, až nevládali odletieť (teda muchy, fotrík s maminou sa neprežrali nikdy,

lebo stále trsali a kmitali v rytme metalu a stále boli in). Mnohé už ani lietať nevedeli, pretože to bolo zbytočné. Kotúľali sa pomedzi čipsy a čoraz väčšími ich pripomínali. Marek bol presvedčený, že tak musia i chutiť. Aspoň pavúky tak vraveli. Markovi bolo pavúkov ľúto. Veľmi dobre chápal, prečo odchádzajú, a potichu im závidel. Po ich odchode bzukot v miskách s čipsami a burizónmi zosilnel.

Marek čipsy ani burizóny nejedol už niekoľko rokov. Odvtedy čo začal zarábať v cukrárni pána Martina, kde sa robili najlepšie čokoládové koláčiky vo vesmíre i blízkom okolí.

Do cukrárne pána Martina by sa Marek nedostal len tak. Bola to najlepšia cukráreň nielen vo vesmíre a blízkom okolí, ale i v mestečku Zelenince – a to už niečo znamenalo! Marek sa zopár ráz díval cez výklad na figúrky kovbojov z marcipánu, slečny zo šľahačky, černochovy z čokolády, no vždy len ukradomky, aby si niekto náhodou nemyslel, že má chuť. Niežeby nechcel, ale chcel nechcieť. Musel nechcieť, lebo sladkosti si nemal za čo kúpiť.

Jedného dňa, koncom hodiny, na ktorej opravovali slohové práce, pán učiteľ Vinkel zavolať: „Šomora, Hupkaj! Podťte ku katedre!“

Marek a Patrik vykročili. Markovi pritom horeli uši od hanby – myslel si, že ho pán učiteľ ide pokarhať za to, že už pol hodiny pod lavicou číta Ragtime od Doctorowa (úplne super knižka, v ktorej všetko znelo hudbou ničím nepripomínajúcou metal). Nebyť Ragtime, určite by sa nudil, pretože sloh mal zasa bez chyby s najvyšším hodnotením.

Patrik kráčaľ ľahko. Už sa nemusí tváriť, že opravuje, čo opraviť nevedel. Samé červené škrtance. A potom ešte viac škrtancov v oprave.

„Chlapci, mám pre vás návrh. Tvoja mama, Patrik, ma poprosila, aby som vybral jedného z najlepších slohárov v triede. Spolu by ste potom pracovali na tom, aby tvoje slohy už neboli najhoršie. Čo ty na to, chlapče? Inak to bude na vysvedčení dosť zlé.“

Priateľský Vinkl'ov tón nemal v podstate ďaleko od vydierania, ale na to si

I LOVE YOU METAL ANTIKVIARIAT

Marek u dospelých už dávno zvykol. Takisto sa vôbec nečudoval, že sa nik nepýta jeho. Kto by sa už len na niečo pýtal chlapca v najošúchanejších rifliach v triede. Šomora môže byť rád, že vôbec je.

Ani Patrik nemá na výber. Je z dobrej rodiny, musí sa dobre učiť. Sú teraz na jednej lodi, či sa im to páči, alebo nie.

Napriek tomu Patrikov súhlas letel z úst nekonečne dlho.

Doučovali sa u Hupkajovcov. Vždy vo štvrtok po vyučovaní Marek zabočil od schodiska pred školou nie naľavo, na Sídliisko Divých makov, ale napravo, smerom k parkovisku, kde už svetlami netrpezlivo blikal červený passat. Motor zunal. Markovi sa zdalo, že erdží. Auto netrpezlivo hrabalo kopytom. Za volantom sedel Patrikov otec. Tiežpatrik, manažér firmy Export – import v čistučkome obleku. Otvoril dvere, priateľsky vyceril snehobielu protézu: „Tak čo, chaloši, frčíme, né? Ty kokso!“

Nasledovali priateľské pobúchania. Marek sa dlhodobou praxou naučil, že pri správnom uhle prihrbenia sa dajú vydržať v podstate bez úhony. Nebol však pripravený na pevnú ruku Tiežpatrika, ktorý na rozdiel od jeho fotríka nepil.

V passate prefrčali mestom. Na každej križovatke Tiežpatrik netrpezlivo bubnoval po volante prstami ľavej ruky. Napokon zastali pred vilkou na predmestí. V záhrade plnej ruží ich privítala Patrikova mama. Trocha obrátená nabok, aby vyzerala štíhlejšia, čo vonkoncom nepomáhalo, lebo základné geometrické zákony hovoria, že guľa vyzerá z každej strany rovnako.

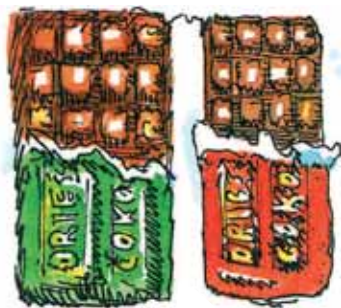

Chlapcov milo privítala, posadila za stôl a ponúkla koláčikmi. Vynikajúcimi koláčikmi. Čokoládovými koláčikmi, ktoré chutili ako sen o ceste za zrkadlo – no čo bolo najlepšie, neboli za zrkadlom, ale tu.

Koláčiky chutili fantasticky. Marek bol pre ne ochotný prekonať všetko. Priateľské potľapkanie Tiežpatrika, sladký úsmev jeho mamy, ktorý sa, len

čo si rifľami odsadol zo stoličky, menil na skúmový pohľad, i Patrikovu zrejmú nevôľu písať slohy. To posledné sa vyriešilo chytro. Tiež patrik bol skutočne šikovný manažér (vraveli mu v práci) a skvelý otec (hovorili doma). Marek onedlho Patrikovi slohy jednoducho písal, pričom smel jesť čokoládové koláčiky. Tých však jedného dňa nebolo dosť. Všetkým je hádam jasné, že Patrikova mama si ako manažérova manželka nemohla mazať ruky pečením alebo varením. Preto Marka poprosili, aby zabehol do cukrárne pána Martina a kúpil dvanásť koláčikov. Patrikova mama mu dala dvadsať eur. Patrik sa nemohol zúčastniť, pretože si práve opravoval sloh. Rozumej: hral na počítači hru. Jeho fotrík o tom vedel, no nebol ho. Pretože ju hral tiež. Bola to veľmi nákazlivá hra Útok na východ a jej hlavným hrdinom bol udatný rytier Roland, ktorého úlohou bolo dobývať a osídľovať pustatiny, kde dosiaľ žili len divosi, čo nepoznali zubnú kefku, Bibliu, prášky na spanie a mleté mäso v žemli. Hra bola nákazlivá, no Marek ostal imúnny. Čiže ho nebavila. Našťastie, pretože inak by sa zrejme v danej chvíli nenašiel nik ochotný zabehnúť po čokoládové koláčiky. Markovi bolo ľúto, že sa nevie nakaziť spoločnou radosťou. A obdivom. K hrdinovi s veľkým mečom a trúbou zvanou Durindal, ktorou Roland zvolával na pomoc prívržencov. Iných rytierov, remeselníkov, baníkov, ale aj mužičkov z vežových hodín a vlky. Šelmy mu slúžili ako jediné zo zvierat. Patrik a jeho tatko síce tvrdili, že podľa manuálu k hre sú to psy, presnejšie nemecké ovčiaky, no Marek vedel svoje. Príbeh sa predsa odohrával v stredoveku a vtedy nemecké ovčiaky neboli. Boli vlky. Veľké, sivé, zlostné. Keď sedeli za Rolandom, bolo jasné, že sa už-už chystajú vyraziť a bežať do úmoru za hocičím, len aby mohli uháňať s dychtivou žiarou v očiach. Na koniec sveta alebo i zaň. Marka na celej hre najviac odpudzovalo, že Roland mal úplne rovnaké oči ako ony. Svietili v nich červené plamienky. Medvede a Rolandov súper, zákerný čarodej Kriwe, mali plamienky zelené. Kriwe bol prihrbený, vráskavý, nosatý, podchvíľou najedovaný a občas veľmi

smiešny. Nikdy nie hrozivý ako vysoký, štíhly širokoplecí Roland. A preto bol Markovi nesympatický. Z pocitu, že žičí zápornému hrdinovi, mu vôbec nebolo dobre. Usiloval sa preto Útoka na východ i jeho početným fanúšikom vyhýbať. Hoci ich bolo veľa, čiastočne sa prekrývali s fanúšikmi metalu. Už aj preto, že ústrednú melódiu Útoka nahrála kapela Temné tvrdé kladivá. Marek mal v unikaní metalistom bohaté skúsenosti, ktoré dokázal použiť aj pri priaznivcoch Útoka. Žiaľ, s Patrikom a Tiežpatrikom to bolo iné. Ne-

mohol sa im vyhnúť celkom, pretože mal za úlohu písať slohy. Neprijemnosti ako-tak vyvažovala len existencia čokoládových koláčikov.

Marek na ceste za pochúťkou prebehol cez dve ulice. Na križovatke pozdravil strážnika Hromotreska, najščítanejšieho policajta sveta, s ktorým sa poznal z antikvariátu pána Baltazára.

Cukráreň stála hneď za veľkou križovatkou. Marek otvoril presklené dvere. Vo verajach ukryté presýpacie hodiny s práškovým cukrom, ktorý meria čas všetkým dobrým veciam sveta, zašumeli.

Vítali ho čokoládoví černosi a šľahačkové slečny, ktoré zo všetkých síl potláčali náruživosť svojich citov, aby sa neroztopili. Vedľa stáli marcipánoví kovboji s koltmi, nabitými kokosovými guľkami, prekliato nízko na opaskoch. V rukách držali biče zo želatínových pendrekov. Medovníkoví policajti sa prísne tvárili a hrozili obuškami z banánov v čokoláde. Za pultom, v zelenej čiapočke, stál pán Martin.

„Dobrý deň,“ pozdravil Marek a zmíkol. Obzeral si vystavené figúrky. Hladil ich očami, voňal, počúval a chutnal ich obraz, takže mu pohľad trval aspoň päť... nie, oveľa dlhšie než náš opis. Marek na rozdiel od vás nikdy predtým v cukrárni nebol. Koľko času k takému pozeraniu pridáva údiv, spočítať sa nedá, lebo Markov bol veľký ako nekonečno vesmíru.

Preto napokon pán Martin prerušil ticho otázkou: „Čo by si rád, chlapče?“

„Chcel by som vedieť, prečo máte zelenú čiapočku, pane!“ dostal zo seba Marek. Už dávno zabudol na čokoládové koláčiky.

„To je predsa jasné ako rebarborový pendrek! Mám totiž najradšej orieškovú čokoládu a tá je vždy v zelenom obale!“

„Úplne vždy?“

„Pravdaže! Zapamätaj si, chlapče, prvé cukrárske pravidlo: Oriešková čokoláda sa vždy vyskytuje v zelenom obale. Čo nie je v zelenom obale, nie je oriešková čokoláda, ale voľajaký náhradný humbug!“ Pán Martin sa pri zmienke o náhradnom humbugu rozčúľil tak, že sa od červenej tváre chytila i čiapka a zružovela.

Marek sa neudržal: „Jej, čiapka svitá!“

Pán Martin sa chytil za čiapku: „Och, hlava dubová! Moja oriešková čiapka bliká, že som dnes zabudol vyskladniť čokoládové koláčiky! Najlepšie vo vesmíre a v širom okolí! Vieš, prečo je to tak?“ spýtal sa víťazoslávne, vediac, že Marek odpovie správne.

„Lebo sú v nich oriešky,“ odvetil Marek, ktorý už úplne zabudol, že sa odjakživa hanbí a je ostýchavý.

„Výborne, chlapče! Teraz už viem, prečo si prišiel! Určite sa chceš stať mojím pomocníkom!“

„Vaším pomocníkom?“ Marek vypleštil oči a zažmurkal. Zdalo sa mu, že čokoládový černocho vlavo mu odžmurkol pravým... nie, ľavým okom – nevedel povedať ktorým, lebo figúrka sa zohla, keďže po žmurknutí jej vypadla lentilka.

„Pravdaže, len ak chceš,“ pokračoval pán Martin. „Ak som sa v predpoklade nemýlil. Ja sa síce občas mýlim, lenže moja oriešková čiapka nie. Teraz mi vraví, že toho, kto ju videl svitať, musíme uvítať. Vitaj!“

Od toho dňa Marek vypomáhal v cukrárni u pána Martina. Pán Martin si bystrého

chlapca obľúbil. Nik nevedel lepšie vychvaľovať cukrársky tovar. Vychvaľovať zákusky a pochúťky je totiž nesmierne zodpovedná a namáhavá činnosť. Zákusky sú veľmi márnomyseľné a zároveň citlivé. Bez pochvaly rýchlo schnú, prípadne kysnú. Nemožno ich však chváliť strohými, jednoduchými vetami, pretože potom z nich urazene odpadávajú ozdoby.

Správna cukrárska pochvala musí byť aspoň trojriadkové súvetie plné vsuviek, odbočiek a metafor.

Marek takéto vety miloval. Hľadal ich v knižkách u pána Baltazára, opisoval si ich alebo sa ich učil naspamäť. V cukrárni sa v ich vyslovovaní pretiekal so strážnikom Hromotreskom, najsčítanejším policajtom na svete. Hromotresk bol potajomky aj cukrárom amatérom. Vedel pripraviť polevu na koláče dvadsiatimi ôsmimi spôsobmi, ale pomocníkom pána Martina sa nestal, lebo mu nikdy nezišlo na um spýtať sa ho na zelenú čiapočku, a tak sa ani nedozvedel o prvom a najdôležitejšom cukrárskom pravidle. Ostal preto len cukrárom amatérom. Občas pánu Martinovi priniesol niekoľko koláčikov vlastnej výroby. Polevy zdobil veršami v tvare japonských haiku.

Hromotreska bolo najčastejšie možné stretnúť na križovatke pred cukrárňou. Stál opretý o nikdy nefungujúci semafor, jedným okom sledoval dianie na ulici, druhým čítal detektívky. Ovládal všetky finty slávnych detektívov. Ani jednu z nich však nemal príležitosť uplatniť, lebo jeho rajón bol široko-d'aleko najpokojnějšíou štvrtou. A tak len spokojne varil a piekol podľa receptov Nera Wolfa a písal nežné haiku. Napríklad:

*šepoty kvetov
rozdýchavali trávu
cukrovou rosou*

Podobne ako Marek i Hromotresk hodne času trávil v antikvariáte pána Baltazára. Odkedy vypomáhal v cukrárni, začal sa väčšmi zaoberať dlhými vetami. Dovtedy sa hanbil, že si ich pamätá. V škole medzi kamarátmi frčali čo najkratšie slová. Doslova frčali, pretože každý sa ponáhlal. Pravdu povediac, nie vždy bolo kam. Marek si myslel, že na slová a vety by mal byť čas. Mal rád, keď uprostred dlhých viet akoby zastal čas. Bolo skvelé, ak ti nikto neprevrhlo krígel piva na tričko, čo si si nachystal na prezlečenie, nespieval uspávanú silnejšie než požiarňická siréna a nemusel si otcovi hasiť vlasy, ktoré vzbikli od ohorka hodeného niektorým spolufanúšikom. Marek nemal rád krátke, rýchle a úsečné vety. Hrozili v nich akčné scény. Patrik, napríklad, mal akčné scény rád. Niekoľko prišiel k niekomu. Udrel ho. Patrik tvrdil, že to je napínavé a vzrušujúce. Bolo. Marek sa však v metalovom klube vždy schoval pod stôl a zavrel oči. Aby nevidel punkerov s bejzbalovými pálkami a metalistov s reťazami. Okolo bitkárov sa tlačil huf ľudí. Povzbudzovali ich: „Daj mu! Do seba! Len ho tresni!“ Medzi najhorlivejšie povzbudzujúcich, hoci sa nikdy bitky nezúčastnili, patrili fotrík s maminou. Marek bol na ich zbabelosť hrdý. Pravdaže, len veľmi opatrne, potichu a krátko. Do chvíle, kým, napríklad, nezačali veľmi nadšene dvojhlasne spievať. Vtedy sa Marek radšej vybral len tak von alebo do antikvariátu. Loviť dlhé vety. Bavilo ho to omnoho viac od tých čias, čo mal ako pomocník pána Martina dôvod hľadať pochvaly na cukrárske výrobky. Množstvo úspešných pochvalných viet vzrástlo, odvtedy čo mu pán Baltazár, majiteľ antikvariátu, začal knižky požičiavať.

Potom ich už nečítal sám, ale spolu s opicou Matildou. Matilda bola dobrý poslucháč. Svoj názor vždy vyjadrila zachrčaním, v ktorom len takí nedôvtipní ľudia, ako boli jeho rodičia, nemohli nespoznáť reč.

Matilda rozprávala nádherne. Hovorila najdlhšie vety vo vesmíre i v blízkom okolí. Boli dlhšie než Mliečna cesta, a keďže Matilda sa chcela dostať na ich ko-

niec, hovorila ich tak rýchlo, že nedôvtipným zneli ako chrčanie.

V jednom mali fotrík s maminou pravdu. Matilda bola nepodarok. Ani jediný raz totiž nepovedala: „Nech žije metal.“

Teraz však, s papuľkou zalepenou mäťovým cukríkom, nechŕčala, ale mlčala. Hanbila sa. Aj Marek sa hanbil. Za polepenú knižku. Netrúfal si odhadnúť, čo za metalový sliz na ňu vlastne spoza stánku vyšplechol, no bolo to jedno. Knižka bola zneuctená. Pán Baltazár mu tentoraz požičal veľmi zaujímavý príbeh od Neila Gaimana o obyčajnom chlapcovi, ktorý sa volal Tim Hunter a dostal sa do iného sveta.

Teraz to bol veľmi zaujímavý dolepený príbeh. Marek sa trápil. Čo mu len pán Baltazár povie? Ako mu to povie?! Aj pán Baltazár má rád dlhé vety. Jeho dlhé vety boli na rozdiel od Matildiných pomalé. Baltazár vravieval, že do ich slučiek chytá čas a skladuje ho v plechových škatuliach od čokoládových bonbónov Modré z neba. Baltazár čas hromadil, pretože vravel, že je čoraz vzácnejší. Oblúčky viet mu stúpali z úst ako kolieska dymu z fajky.

Markovi prebehli zimomriavky po chrbte. Vedel, že dlhé vety pri vyslovovaní výčítiek za polepenú knižku vädnú a lámu sa. Na krátke. Úsečné. Marka pri pomyslení na ne v cukrárni na druhý deň po koncerte striasalo. Omylom trochu prudšie postrčil šľahačkovú slečnu. Zlomil jej dáždňik. Šľahačková slečna sa vyľakane prikrčila, lebo síce nepršalo, ale mohlo začať. Dažd'a sa bála. Mohol by ju roztopiť. Keď sa bála, bolo jej smutno. Keď jej bolo smutno, plakala. Potom sa topila vo vlastných slzách ešte rýchlejšie. Vtom pribehol pán Martin. Orišková čiapka mu purpurovo blikotala. Poplašene volal: „Čo si to vykonal, chlapče! Pozri, načisto si roztopil roztomilú Petúniu. Hrôzna hrôza je to! Ved' je už takmer na kolomaž! Chlapče, chlapče! Chod' dnes radšej domov. Vidím, že nemáš svoj deň. Bohvie, akú galibu by si ešte narobil!“

Viac už Marek nepočul, lebo s hanbou ohlušenými ušami uháňal za presklené

dvere. Nepočul už ani sypanie práškového cukru, ktorý ráno doplnil do dverí. Pred očami mal roztomilú šľahačkovú slečnu Petúniu roztopenú strachom z dažďa. Veľmi si želal, aby vonku aspoň naozaj pršalo. No ako na potvoru na oblohe nebolo ani obláčika, a to znamenalo, že sa neomylné rúti pohroma v podobe veľkého výročného metalfestu, uprostred ktorého teraz sedel za stánkom s kyslým pendrekom. Vyhnaný z cukrárne. S opicou a knižkou polepenou niečím z predošlého menšieho metalfestu, takže sa hanbil ísť do antikvariátu k pánu Baltazárovi. Túžil zmiznúť alebo sa aspoň stratiť.

Lenže tu sa stratiť nemohol. Niežebý ho fotrík s maminou hľadali. Ved' vedeli, kde je. Na všetkých akciách boli už toľko rás, že poznali každé ogrčané stebielko trávy. Keď sa rozhodli odtackať, medzi desaťtisíc ľuďmi ho neomylné našli.

Marek nestrácal nádej. Chcel sa stratiť. Bol presvedčený, že ak bude veľmi chcieť, stratí sa celkom a zmizne... niekam... Zavrel oči tak tuho, až mal pred nimi oranžovo, a opakoval si: „Musím sa stratiť! Chcem sa stratiť! Musím sa stratiť! Chcem sa stratiť!“

Oranžová za viečkami tmavla, kdesi v diaľke zavyl vlk.

II

Podarilo sa. Keď tentoraz zavrel viečka, oranžová hĺbčina sa rozhýbala... Alebo sa rozhýbal on? Padal, alebo letel? Nevedel, no cítil, že niečo sa mení. „Len ma pobozkaaaj,“ znelo z čoraz väčšej diaľky. Bol a zrazu nebol. Nevšimol si to ani jeden z hulákajúcich metalistov. Iba vlk za stánkom zavrčal a bezmocne chňapol po motýľovi, ktorý zmizol v modrave oblohy.

